

Torstai 16. tammikuuta 2014

P7_TA(2014)0046

Äskettäiset toimet homo- ja biseksuaalien, transihmisten sekä intersukupuolisten henkilöiden kriminalisoimiseksi

Euroopan parlamentin päätöslauselma 16. tammikuuta 2014 äskettäisistä toimista homo- ja biseksuaalien, transihmisten sekä intersukupuolisten henkilöiden kriminalisoimiseksi (2014/2517(RSP))

(2016/C 482/24)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen, kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen, kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen, Afrikan ihmisoikeuksien ja kansojen oikeuksien peruskirjan sekä Intian perustuslain,
- ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusneuvoston 17. kesäkuuta 2011 antaman päätöslauselman A/HRC/17/19 ihmisoikeuksista, seksuaalisesta suuntautumisesta ja sukupuoli-identiteetistä,
- ottaa huomioon sopimuksen Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen kumppanuussopimuksen (Cotonoun sopimuksen) muuttamisesta toisen kerran ja erityisesti sen 8 artiklan 4 kohtaan ja 9 artiklaan sisältyvät ihmisoikeuslausekkeet,
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklan, 3 artiklan 5 kohdan ja 21 artiklan sekä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 10 artiklan, jotka velvoittavat unionin ja jäsenvaltiot vaalimaan ja puolustamaan yleismaailmallisia ihmisoikeuksia ja suojelemaan yksilöitä kansainvälisissä suhteissaan,
- ottaa huomioon neuvoston 24. kesäkuuta 2013 hyväksymät suuntaviivat homo- ja biseksuaalien, transihmisten sekä intersukupuolisten henkilöiden (HLBTI) kaikkien ihmisoikeuksien edistämiseksi ja suojelemiseksi,
- ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan / komission varapuheenjohtajan 20. joulukuuta 2013 antaman julkilausuman homoseksuaalisuuden vastaisen lakiesityksen hyväksymisestä Ugandassa,
- ottaa huomioon Catherine Ashtonin 15. tammikuuta 2014 antaman julkilausuman, jossa hän ilmaisee huolensa siitä, että samaa sukupuolta olevien avioliitot kieltävä lakiesitys on hyväksytty ja vahvistettu laiksi Nigeriassa,
- ottaa huomioon 5. heinäkuuta 2012 antamansa päätöslauselman lesboihin kohdistuvasta väkivallasta ja homo- ja biseksuaalien, transihmisten sekä intersukupuolisten henkilöiden (HLBTI) oikeuksista Afrikassa ⁽¹⁾, 13. kesäkuuta 2013 vahvistamansa kannan esityksestä neuvoston päätökseksi Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välillä Cotonoussa 23 päivänä kesäkuuta 2000 allekirjoitetun ja ensimmäisen kerran Luxemburgissa 25 päivänä kesäkuuta 2005 muutetun kumppanuussopimuksen muuttamista toisen kerran koskevan sopimuksen tekemisestä ⁽²⁾ ja 11. joulukuuta 2013 antamansa päätöslauselman ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa 2012 ja Euroopan unionin toiminnasta tällä alalla ⁽³⁾,
- ottaa huomioon 17. joulukuuta 2009 antamansa päätöslauselman Ugandassa tehdystä homoseksuaalisuuden vastaisesta lakiesityksestä ⁽⁴⁾, 16. joulukuuta 2010 antamansa päätöslauselman Ugandasta ja Bahatin lakiesityksestä sekä homo- ja biseksuaalien sekä transihmisten syrjinnästä ⁽⁵⁾ ja 17. helmikuuta 2011 antamansa päätöslauselman Ugandasta: David Katon surmaaminen ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ EUVL C 349 E, 29.11.2013, s. 88.

⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0273.

⁽³⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0575.

⁽⁴⁾ EUVL C 286 E, 22.10.2010, s. 25.

⁽⁵⁾ EUVL C 169 E, 15.6.2012, s. 134.

⁽⁶⁾ EUVL C 188 E, 28.6.2012, s. 62.

Torstai 16. tammikuuta 2014

- ottaa huomioon 15. maaliskuuta 2012 ⁽¹⁾ ja 4. heinäkuuta 2013 ⁽²⁾ antamansa päätöslauselmat Nigerian tilanteesta,
 - ottaa huomioon 11. toukokuuta 2011 antamansa päätöslauselman EU:n ja Intian vapaakauppasopimusneuvottelujen tilanteesta ⁽³⁾,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 122 artiklan 5 kohdan ja 110 artiklan 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että kaikki ihmiset syntyvät vapaina ja tasavertaisina arvoltaan ja oikeuksiltaan; toteaa, että kaikilla valtioilla on velvollisuus estää yksilön ominaisuuksiin, kuten seksuaaliseen suuntautumiseen, sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun, perustuva väkivalta, vihan lietsominen ja leimaaminen;
- B. huomauttaa, että samaa sukupuolta olevien aikuisten vapaaehtoista seksuaalista kanssakäymistä pidetään vielä rikoksena peräti 78 maassa ja että tällaisista ”rikoksista” voidaan langettaa kuolemanrangaistus seitsemässä maassa (Iran, Jemen, Mauritania, Nigerian tietyt osat, Saudi-Arabia, Somalian tietyt osat ja Sudan); toteaa, että tällaiset oikeudelliset rajoitukset ovat vanhentuneita homo- ja biseksuaalien, transihmisten sekä intersukupuolisten henkilöiden (HLBTI) oikeuksien yleisesti valtavirtaistuttua viime vuosikymmeninä, ja huomauttaa, että monista maista saatujen myönteisten kokemusten olisi oltava esimerkkinä HLBTI-henkilöiden tilanteen parantamiseksi maailmanlaajuisesti;
- C. toteaa, että samaa sukupuolta olevien vapaaehtoisesta seksuaalisesta kanssakäymisestä oli jo aiemmin rangaistu Ugandassa 14 vuoden vankeustuomiolla ja Nigeriassa seitsemän vuoden vankeustuomiolla (tai sen 12:ssa šaria-lakia soveltavassa osavaltiossa kuolemantuomiolla) ja että sen rikosoikeudellinen rangaistavuus oli poistettu Intiassa Delhin ylioikeuden vuonna 2009 antamalla tuomiolla;
- D. ottaa huomioon, että Ugandan parlamentti hyväksyi 20. joulukuuta 2013 homoseksuaalisuuden vastaisen lakiesityksen, jonka mukaan HLBTI-henkilöiden oikeuksien tukemisesta voidaan langettaa jopa seitsemän vuoden vankeusrangaistus ja HLBTI-henkilöiden ilmiantamatta jättämisestä jopa kolmen vuoden vankeusrangaistus ja jonka mukaan ”rikoksensuusiijoille” tai HI-virustartunnan saaneille rikoksentekeijöille voidaan langettaa elinkautinen vankeusrangaistus, ja toteaa, että samaa sukupuolta olevien vapaaehtoinen seksuaalinen kanssakäyminen on jo rikosoikeudellisesti rangaistavaa Ugandan rikoslain 145 pykälän nojalla;
- E. ottaa huomioon, että Nigerian senaatti hyväksyi 17. joulukuuta 2013 samaa sukupuolta olevien avioliitot kieltävän lakiesityksen, jonka mukaan parisuhteessa oleville samaa sukupuolta oleville henkilöille voidaan langettaa jopa 14 vuoden vankeusrangaistus ja samaa sukupuolta olevien henkilöiden avioliittojen todistajina toimiville tai HLBTI-henkilöiden baareja tai järjestöjä hoitaville tai heidän kokoontumisiaan järjestäville henkilöille jopa kymmenen vuoden vankeusrangaistus; toteaa, että presidentti Goodluck Jonathan vahvisti lain allekirjoituksellaan tammikuussa 2014;
- F. huomauttaa, että Intian korkein oikeus kumosi 11. joulukuuta 2013 Delhin ylioikeuden vuonna 2009 antaman tuomion, jonka mukaan maan rikoslain siirtomaa-aikainen homoseksuaalisuuden kieltävä 377 pykälä on ristiriidassa Intian perustuslaissa vahvistetun tasa-arvoperiaatteen kanssa, ja toteaa, että Intian korkein oikeus palautti näin homoseksuaalisuuden rikosoikeudellisen rangaistavuuden, jonka perusteella siitä voidaan langettaa jopa elinkautinen vankeusrangaistus;
- G. ottaa huomioon, että Venäjän duuma hyväksyi kesäkuussa 2013 lain, jolla kielletään niin sanottu ”homoseksuaalinen propaganda” ja rajoitetaan jyrkästi HLBTI-järjestöjen sanan- ja kokoontumisvapautta, ja että presidentti Vladimir Putin vahvisti lain allekirjoituksellaan;
- H. toteaa, että edellä mainittujen maiden tiedotusvälineet, kansalaiset sekä poliittiset ja uskonnolliset johtajat pyrkivät yhä enemmän pelottelemaan HLBTI-henkilöitä, rajoittamaan heidän oikeuksiaan ja oikeuttamaan heihin kohdistuvan väkivallan;
- I. huomauttaa, että lukuisat valtion- ja hallitusten päämiehet, YK:n johtajat, hallitusten ja parlamenttien edustajat, unioni (neuvosto, parlamentti, komissio ja korkea edustaja mukaan luettuina) sekä lukuisat kansainväliset merkkihenkilöt ovat jyrkästi tuominneet lait, joilla kriminalisoidaan HLBTI-henkilöt;
1. tuomitsee jyrkästi tällaiset vakavat uhat, joiden kohteena ovat sellaiset yleismaailmalliset oikeudet kuin oikeus elämään, oikeus olla joutumatta kidutuksen tai muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun uhriksi, oikeus yksityisyyteen sekä oikeus sanan- ja kokoontumisvapauteen, samoin kuin HLBTI-henkilöiden ja kaikkien heidän ihmisoikeuksiaan puolustavien syrjinnän sekä heihin kohdistuvat oikeudelliset rajoitukset; korostaa, että HLBTI-henkilöiden tasa-arvo on kiistaton osa ihmisten perusoikeuksia;

⁽¹⁾ EUVL C 251 E, 31.8.2013, s. 97.

⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0335.

⁽³⁾ EUVL C 377 E, 7.12.2012, s. 13.

Torstai 16. tammikuuta 2014

2. tuomitsee jyrkästi HLBTI-henkilöitä vastaan hyväksytyt entistäkin rajoittavammat lait; toteaa jälleen, että seksuaalinen suuntautuminen ja sukupuoli-identiteetti ovat osa kansainvälisessä oikeudessa ja kansallisissa valtiosäännöissä taattua yksilöiden oikeutta yksityisyyteen; kehottaa edellä mainittuja 78:aa maata poistamaan samaa sukupuolta olevien aikuisten vapaaehtoisen seksuaalisen kanssakäymisen rikosoikeudellisen rangaistavuuden;
 3. pyytää Ugandan presidenttiä olemaan vahvistamatta allekirjoituksellaan laiksi homoseksuaalisuuden vastaista lakiesitystä ja kumoamaan Ugandan rikoslain 145 pykälän; muistuttaa Ugandan hallitusta sen kansainvälisen oikeuden ja Cotonoun sopimuksen mukaisista velvoitteista, joiden mukaan yleismaailmallisia ihmisoikeuksia on kunnioitettava;
 4. tuomitsee jyrkästi samaa sukupuolta olevien avioliitot kieltävän lakiesityksen hyväksymisen ja vahvistamisen laiksi Nigeriassa; pyytää Nigerian presidenttiä kumoamaan kyseisen lain sekä Nigerian rikoslain 214 ja 217 pykälän;
 5. korostaa, että samaa sukupuolta olevien aikuisten vapaaehtoinen seksuaalinen kanssakäyminen on laillista Beninissä, Burkina Fasossa, Etelä-Afrikassa, Gabonissa, Guinea-Bissaussa, Keski-Afrikan tasavallassa, Kongossa, Kongon demokraattisessa tasavallassa, Madagaskarissa, Malissa, Nigerissä, Norsunluurannikolla, Päiväntasaajan Guineassa, Ruandassa ja Tšadissa ja että seksuaaliseen suuntautumiseen perustuva syrjintä kielletään Etelä-Afrikan perustuslaissa, mikä osoittaa, että Afrikassa tähän asiaan suhtaudutaan monin eri tavoin;
 6. pyytää komissiota, Euroopan ulkosuhdehallintoa ja jäsenvaltioita vastustamaan mahdollisimman jyrkästi kolmea edellä mainittua lakia ja toteamaan selvästi, että niistä on merkittäviä seurauksia kyseisten maiden kahdenvälisille suhteille unionin ja sen jäsenvaltioiden kanssa;
 7. suhtautuu myönteisesti Intian hallituksen aloitteeseen pyytää korkeinta oikeutta tarkastelemaan uudelleen tuomiotaan, koska se on ristiriidassa Intian perustuslain tasa-arvoperiaatteen kanssa; pyytää Intian parlamenttia kumoamaan Intian rikoslain 377 pykälän, jos korkein oikeus ei muuta tuomiotaan;
 8. on erittäin huolestunut ”epäperinteisiä sukupuolisuhteita” koskevan propagandan kieltävän lain kielteisistä vaikutuksista Venäjällä, sillä se lisää HLBTI-henkilöihin kohdistuvaa syrjintää ja väkivaltaa; pyytää Venäjän viranomaisia kumoamaan kyseisen lain ja kehottaa jatkuvaan kansainväliseen valppauteen tässä asiassa;
 9. muistuttaa, että lait, joilla kriminalisoidaan samaa sukupuolta olevien aikuisten vapaaehtoinen seksuaalinen kanssakäyminen ja HLBTI-henkilöiden ihmisoikeuksien puolustaminen, ovat merkittävä este HI-virustartuntojen ja aidsin torjunnassa, että niillä edistetään järjestelmällisesti HI-virustartuntojen ja sukupuolitautilien leviämistä, sillä riskiryhmät eivät uskalla olla tekemisissä terveydenhoitoalan ammattilaisten kanssa, ja että niillä osaltaan luodaan äärimmäisen homofobian ja syrjinnän ilmapiiriä; huomauttaa, että kaiken muun lisäksi nämä lait vaikeuttavat entisestään HI-virustartuntojen ja aidsin ennaltaehkäisyä maissa, joissa ne ovat jo ennestään yleisiä;
 10. korostaa, että kriminalisoimalla uudelleen samaa sukupuolta olevien aikuisten vapaaehtoinen seksuaalinen kanssakäyminen vaikeutetaan entisestään vuosituhannen kehitystavoitteiden saavuttamista, erityisesti sukupuolten tasa-arvon ja tautien torjunnan osalta, ja vuoden 2015 jälkeisten kehitystoimien onnistumismahdollisuuksia;
 11. pyytää komissiota, Euroopan ulkosuhdehallintoa ja jäsenvaltioita käyttämään kaikkia olemassa olevia kanavia, myös kahden- ja monenvälisiä foorumeja, sekä Intian kanssa vapaakauppasopimuksesta parhaillaan käytäviä neuvotteluja ilmaistaakseen mahdollisimman painokkaasti, että ne vastustavat HLBTI-henkilöiden kriminalisointia;
 12. pyytää komissiota, Euroopan ulkosuhdehallintoa ja jäsenvaltioita tarjoamaan kansalaisjärjestöille ja ihmisoikeuksien puolustajille kaiken mahdollisen avun ja hyödyntämään tässä HLBTI-henkilöitä koskevia neuvoston suuntaviivoja, demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevaa eurooppalaista rahoitusvälinettä sekä muita ohjelmia;
 13. pyytää komissiota ja neuvostoa sisällyttämään Cotonoun sopimukseen nimenomaisen määräyksen seksuaaliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän kieltämisestä sopimusta seuraavan kerran muutettaessa, kuten parlamentti on useaan otteeseen vaatinut;
 14. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauseلمان komissiolle, neuvostolle, Euroopan ulkosuhdehallinnolle, jäsenvaltioille, Ugandan, Nigerian, Intian ja Venäjän hallituksille ja parlamenteille sekä Ugandan, Nigerian ja Venäjän presidentteille.
-